

Univerzita Karlova – Fakulta humanitních studií

Posudek vedoucího bakalářské práce

Julie Čejková

Život seniorů s kompenzačními pomůckami pro chůzi v naší společnosti

Autorka si zvolila pro svou bakalářskou práci velmi aktuální téma. Vzhledem ke stárnutí populace se do popředí zájmu dostává udržitelnost systémů zdravotní a sociální péče, která je možná jen za podmínky, že bude vytvořeno vstřícnější prostředí pro jejich život, zejména takové, které bude co nejvíce podporovat jejich autonomii a soběstačnost. Významnou a dosud nedoceňovanou environmentální komponentu představují kompenzační pomůcky a technologie. Ty představují velké spektrum různých nástrojů a technologií od velmi jednoduchých mechanických nástrojů až k sofistikovaným digitálním, elektronickým a robotickým systémům. Pro jejich správné využívání je kromě technických parametrů také důležitý postoj uživatelů, ochota je využívat k zachování své soběstačnosti a funkčního stavu. Kompenzační pomůcky pro chůzi představují pomůcky velmi viditelné, mnohé z nich představují i určitý symbol stáří či nesoběstačnosti, jak jsou často zobrazovány (obrazové symboly člověka s holí či berlemi). Jsou to však pomůcky relativně levné a často používané, a proto jejich celkový impakt na funkční stav populace může být významný. Vzhledem ke zmíněné stigmatizaci však nemusí být jejich využívání optimální či dostačující, takže práce zaměřené právě na tyto aspekty přináší kromě teoretického poznání i důležité východisko pro další směřování zdravotní výchovy a veřejného zdravotnictví (a zatím jsou v literatuře relativně vzácné).

Studentka představuje v teoretickém úvodu základní dokumenty k problematice zdravého stárnutí, jak je v souvislosti s nyní probíhající Dekádou zdravého stárnutí 2021-2030 publikovala Světová zdravotnická organizace. Stručně charakterizuje proces stárnutí a jeho souvislosti a důsledky, mobilitu a její změny, zabývá se stručně problematikou soběstačnosti a možnostmi její kompenzace. Dále představuje asistivní technologie a kompenzační pomůcky využívané zejména seniory, a to se zvláštním zřetelem na kompenzační pomůcky pro lokomoci a chůzi. Další část vychází ze vcelku zevrubného studia naší i zahraniční literatury, která se zaměřuje na subjektivní i objektivní aspekty používání kompenzačních pomůcek pro chůzi, důvody proč jsou či nejsou kompenzační pomůcky používány. Zejména z této části vychází také vlastní výzkum.

Jako cíl svého výzkumu autorka zvolila „zjistit, jaký je život s kompenzační pomůckou pro chůzi (hole, berle, chodítka) v naší společnosti z pohledu českých seniorů.... jak senioři tuto skutečnost vnímají, jak k ní přistupují, jak se jakožto uživatelé kompenzačních pomůcek cítí a jaké sociální aspekty se s používáním pomůcek pojí“. Zvolila kvalitativní strategii výzkumu, uskutečnila polostrukturované rozhovory. Za probandy zvolila seniory, kteří pomůcky pro chůzi používají. Zvažovala etické aspekty práce, u probandů zajistila informovaný souhlas. Přepisy rozhovorů analyzovala a výsledky diskutovala dle jednotlivých výzkumných otázek

v kontextu dosavadního poznání této problematiky v naší i zahraniční literatuře. Kriticky diskutovala také limity své práce. V závěru předložila doporučení pro praxi.

Podle mého názoru práce splňuje faktické i formální požadavky, které jsou předpokladem k obhájení bakalářské diplomové práce. Navíc se domnívám, že práce prohlubuje naše poznání o používání pomůcek pro chůzi staršími lidmi, a to i přes relativně malý zkoumaný vzorek a přesto, že se jedná výhradně o seniory, kteří pomůcky pro chůzi používají.

Práci hodnotím jako velmi dobrou a doporučuji ji k obhajobě.

Doc. MUDr. Iva Holmerová, Ph.D.

V Praze 19. ledna 2024